

familjupolitikkur í DANMARK, NOREG SVØRÍKI og FINLANDI

Tað er ikki stórvegis munur á teimum samlaðu sosialu útreiðslunum í Danmark, Finlandi, Noregi og Svøríki, men tað er stórir munur á sosiallógávuini á týðningarmiklum økjum. Ein nevnd av serfrøðingum hevur givið hesa frageiðing til ein norðanlanda sosialráðharrafund, ið hildin varð fyrri stuttum.

Noreg og Svøríki lata meiri sjúkrapening.

Í 1949 vóru 77,4 pst. av teimum tilkomnu íbúgvunum í Danmark sjúkratryggjaðir, 79,4 pst. í Noreg og 55,6 pst. í Svøríki, í Finlandi einans 4,5. Samlaðu úatrediðslunna til ein tilkomman í Danmark var 67,98 danskar kr., í Noregi 107,90 norskar krónur og í Svøríki 50,74 svenskar kr.

Miðalpremiurnar og tilskotini vóru í Danmark 48,66 kr. frá tí tryggjaða sjálvum og 15,96 kr. frá tí almenna, í Noreg 66,22 kr. frá tí tryggjaða, 15,44 kr. frá arbeiðsgevaranum og 27,52 frá tí almenna og í Svøríki 34, 59 kr. frá tí tryggjaða og 17,57 kr. frá tí almenna.

Noreg lá v. ö. o. fremst premíum viðv., men í Noreg verður eisini í sjúkrapeningi í miðal goldið 25,52 kr. fyrri hvønn tilkomman, meðan í Danmark bert 4,44 kr. og í Svøríki 23,94 kr.

Aftur fyrri lá Danmark á odda, hvat medisingjaldi viðv. Upp á hvønn tryggjaðan var hetta í Danmark 6,65 kr., í Svøríki 1,89 kr. og Noreg 0,41 kr. Fyri læknahjálpið varð goldið í Danmark 21,91 kr., Noreg 21,98 kr. og Svøríki bert 8,91 kr. og til umsiting í Danmark 8,03 kr., Noreg 5,93 kr. og Svøríki 6,89 kr. (svenskar).

Miðaltalið av sjúkradögum hjá einum tryggjaðum tilkomnum var í Danmark 4,6, Noreg 6,4 og Svøríki 10,5.

Nærum öll tey svensku börnini verða jødd á barsilstovum.

Eitt byrirlit frá heilsustjórnini vísti, at tað í Danmark eru 10,2 læknað upp á hvørjar 10.000 íbúgvir, Noreg 8,8, Svøríki 6,9, men í Finlandi bert 4,7 (í Föroyum eru regluliga 5,7 læknað upp á hvørjar 10.000 íbúgvir.) Í Danmark vóru 4 tannlæknað upp á hvørjar 10 túsund íbúgvir, Noreg 5,2 og Svøríki 4,6. (Í Föroyum er 1,7 upp á hvørjar 10.000 íbúgvir.) Av sjúkrasysturum á sjúkrabúsum og øðrum almennum stórvum vóru í Danmark 21,9 upp á hvørjar 10.000 íbúgvir, Noreg somuleiðis 21,9, Finland 15,1, men í Svøríki bert 14,8. — Á sjúkrabúsum í Danmörk vóru 59,6 seingir upp á hvørjar 10.000 íbúgvir, Finlandi 32,7, Noreg 49,2 og Svøríki 51 og útreiðslurnar upp á hvønn sjúkradag, her fróknar rentur og avdrag upp á sjúkrabúshyggingar o. a. vóru í Danmark 27 kr., Finlandi 769 finmark (umleið 23 kr.) Noreg 18 norskar kr. og Svøríki 26 svenskar kr.

Tað vísir seg, at danskar kvinnur fæða oftari heima enn á barsilstovum sammet við kvinnurnar í øðrum londum. Í 1949 vórðu í Danmark 40 pst. av börnunum fødd á barsilstovum, Finlandi 55 pst., Noreg 62 pst. og Svøríki ikki minni enn 91 pst.

Danmark á odda við arbeiðsloysistudningi — men eisini við arbeiðsleysum.

Hvat arbeiðsloysistryggingini viðv. lá Danmark á odda viðv. útgjaldi uppá arbeiðsleysan dag, men tíverri eisini, hvat viðv. arbeiðsleysum dögum. Í Danmark vóru 50 pst. av øllum löntakarum arbeiðsloysistryggjaðir, Noreg 67 pst. og Svøríki 43 pst. Í Danmark vóru premiurnar og tilskot uppá hvønn tryggjaðan í miðal 293,89 kr. (129 kr. frá teimum tryggjaðu, 16,77 kr. frá arbeiðsgevaranum og 148,12 kr. frá tí almenna), Noreg 57,95 (ávikavist 23,18, 23,18 kr. og 11,59 kr.) og Svøríki 40,36 kr. (ávikavist 27,32 kr. frá teimum tryggjaðu og 13,04 kr. frá tí almenna).

Í Danmark var miðalgjaldið uppá hvønn arbeiðsleysan dag 11,16 kr., Noreg 6,19 kr. og Svøríki 7,87 kr. Í Danmark varð útgjöldin arbeiðsloysistudningur fyrri 27 dagar upp á hvønn tryggjaðan, Noreg 0,6 dagar og Svøríki 2,8 dagar.

Ellisrentan og ellisrentubúgv.

Hvat viðvíkir ellisrentu fáa í Svøríki 100 pst. av teimum yvir 67 ár ellisrentu, men í Danmark bert 59 og Noreg 57. Í 1949 var útgjaldin í Danmark til hjún, ið fáa ellisrentu eftir hægstu stigum 3115 kr., Noreg 2610 kr. og Svøríki 3380 kr. (svenskar), men í Finlandi bert 18.491 finmark (umleið 555 danskar kr.).

Í Danmark búðu 65 íbúgvir yvir 65 ár av hvørjum 1000 íbúgvum á ellisheimum ella ellisrentubúgvum, Finlandi 37, Noreg 48 og Svøríki 64.

(Í næsta blað: *Svensk eink-utrygging. Í Danmark eru barnatilskotini lægst. Ávikavist flestir barnastovnar í Danmark.*)

Tórshavnar líkkistugymsla
hefur telefon nr. 2206
gymiskir prísir
JACOB C. JOENSEN
snikkari

SVIMJINGIN . . .

Framhald av 1. síðu.

líkt vandligt arbeiði má byggifelag við kønum arbeiðarum standa fyrri — og tað kostar pening.

Í hesum dögum verða lutaseðlar seldir um alt landið, og í Havn ganga ungar gentur í hvørt hús at selja. Til burturlutingar er snotuligur maskinbátur, ið flýtur í ánni fram við Vaglinum. Ein stórvingin vinningur.

Hetta er ikki bert svimjingarhylur fyrri Havnina. Allastaðni frá leita fólk til hövuðsstaðin. Ungdómur úr flestu byggum í Föroyum leitar til Havnar at søkja sær skúla-kunnleika. Soleiðis hevur tað verið og soleiðis vil tað óivað altíð koma at vera. Mong av hesum sakna stórliga ein svimjingarhyl. Har heima í mongum av smábýggdunum er tað kortini frægari státt. Sostatt víðkemur svimjingarhylvir í Havnini øllum Föroya fólk, og tað er skylda okkara, nú ástendur, at rætta eina hjálpandi hond. Væl eru tað ikki peningaliga góðar tíðir í lótnu, men hetta er heldur ikki nakað krav, bert ein landsumfatandi áheitan til allar Föroyingar um eftir förimuni at styðja eitt stórvingið og ott endamál.

Øll eiga at vera við.

Keyðið lutaseðlar ella styðjið málið á einhvønn annan hátt!

AFTUR EITT Ó OVNÓGV Í DAGBL.

Við einum ósonnum álopi á undirritaða loyvir «Dagblaðið» sær at siga, at eg eri ósannur.

At træta lagn í hálsin á fólk hevur altíð verið hildið fyrri at vera ósannur, men hann sum illa lýgur, roynir ofta at rópa eftir hinum: «Tú lýgur, tú lýgur!» — Øll hugsandi fólk hava langt síðan gjøgnumskoðað «Dagblaðið» og vita at sannleikin verður illa hagreiddur og litið virður har. Harfyrri batar tað lítið hjá «Dagblaðnum» at skriva, at Danbjörg er ósannur, serliga tá blaðið ikki roynir at færa fram nakað, sum kann prógva ósannleikan, og innihaldið í greinini í «Dagblaðnum» tvørturímóti ássannar, at aalt er rætt, sum undirritaði skrivandi. So er nokk um tað. Vit koma so til trustarnar. — — — «Dagblaðið» roynir eisini hesum viðvíkjandi at skjóta við skórpum og kallar danska statin fyrri ein trust, hetta kann undirritaði taka sær lætt. Men illa mátti tað sómst seg fyrri eitt blað, sum umboðar menn, ið bæði tíðliga og seint leggja á knøðunum við tryggjarapósanum á bakinum og sleikja dansku muuni fyrri at sleppa at sýgva dansku bubuna — at kalla danska statin ein trust. Men soleiðis gera menn, sum hava tvær tungur í einum heysi, eina til at smikra við, tá ið trot er, og hina at goyggja við, tá ið hann hevur fingið tað, ið hann bað um. Væl gagnist sambandsmonnum tilíkar makkarar. Hvussu er nú við »den lille politike«, sum fólkaflokkurin lovaði at nýta, tá ið lögmannsurðin rapaði á sinni?

»Dagblaðið« refererar soleiðis frá læknamálinum á tingi:

»J. H. Danbjörg var fyrsti röðari og segði seg at tala fyrri javnaðar- og sjálvstýrisbólkin, men aftaná hann talaðu aðrir úr sama bólki, men tveir av teimum sögdu ikki beint tað sama.«

Av hesum siggja fólk, hvussu lítið ið «Dagblaðið» hevur at verja seg við: »Tveir sögdu ikki beint tað sama«, men av referatinum í «Dagblaðnum» sæst nettuppi, at teir hava sagt seg samdar við Danbjörg, og við atkvøðugreiðsluna greiddu allir javnaðarmenn og sjálvstýrismenn atkvøðu fyrri uppskotinum, sum eg setti fram. Altså var tað rætt, sum eg segði, at eg framsetti uppskotið vegna javnaðar- og sjálvstýrisbólkin.

Danbjörg er altoy ikki ósannur — nei, hann er altíð sannur — alt í lagi.

J. H. Danbjörg.

Landsstýrið sigur frá

Landsstýrið hevur skrivað Föroya skipara- og navigatörfelag so-ljóðandi:

»Eftir áheitan frá Det kgl. danske gesandtskab í Reykjavík hevur ríttisumboðið í skrivi 25. í hesum heiti á landsstýrið um at leggja teim skiparum, sum sigla undir Íslandi eina við, at teir, tá sett verður inn við sjúkum manni, lata sjúklíngin um hendi til gesandtskapið ella til donsk varakonsulatir, har tilíki eru, og at sjófolk ongantíð fer í land, uttan at papír, pass, sjófararsbók, sjúkrakassabók o. t. eru við.

Sostatt verður felagið biðið um at siga limum sínum frá hesum, so at ikki trupulleikar koma at standast av, at tilíkar reglur ikki verða skettaðar.«

Mere varme
mindre
brændsel

Det lyder optimistisk — men er let-opnåeligt for enhver. De nye ovntyper fra HESS giver økonomisk varme, samtidig med at ovnene skaber et øget prag over hjemmet. Kommer De forbi vor forretnings, så se ind og lad os demonstrere ovennes egenskaber for Dem.

Valdemar Lützen
Telf 1020

**HESS
VEJLE**